

CONSILIUL LEGISLATIV

Bucuri permanent al Senatului

Sp. 408 / 20.10.2025

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare

426 / 27.10.2025

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare (b408/16.08.2025), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/5239/23.09.2025 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D766/24.09.2025,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea și completarea art. 202 din Codul penal - Vătămarea fătului.

Potrivit Expunerii de motive, intervențiile legislative propuse au ca scopuri principale „extinderea protecției penale a fătului, indiferent de nașterea vie”, precum și „creșterea gradului de protecție a gravidelor împotriva violenței în scopul extinderii protecției fătului”.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Fără a ne pronunța asupra oportunității unor intervenții legislative asupra art. 202 din Codul penal, astfel încât să se asigure protecția fătului și în cazul agresiunilor comise în timpul sarcinii asupra femeii însărcinate sau direct

asupra fătului, care au avut drept consecință împiedicarea instalării vieții extrauterine, precizăm că astfel de reglementare trebuie însă să fie realizată prin asigurarea integrării soluției în ansamblul legislației penale.

În acest sens, precizăm că dispozițiile art. 61 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, impun ca prevederile modificate sau care completează actul normativ trebuie să se integreze armonios în actul supus modificării ori completării.

În plus, este necesar ca normele de incriminare să îndeplinească cerințe specifice de claritate, previzibilitate și accesibilitate, astfel cum acestea au fost conturate prin jurisprudența Curții Constituționale în materie.

În acest sens, precizăm că norma propusă pentru **art. 202 alin. (1)** nu este corelată cu celelalte prevederi ale art. 202 și nici nu este suficient de clară.

Astfel, în primul rând, din punct de vedere terminologic, semnalăm că în cuprinsul art. 202, momentul săvârșirii infracțiunii este prevăzut prin utilizarea expresiei „în timpul sarcinii”, și nu a sintagmei „în perioada sarcinii”, așa cum se propune în proiect.

Pe de altă parte, precizarea referitoare la incriminarea faptei constând în vătămarea fătului „prin orice mijloace ori procedee” este de natură să conducă la imposibilitatea delimitării infracțiunii prevăzute la art. 202 alin. (1) de infracțiunile de vătămare corporală sau vătămare corporală din culpă care au avut drept consecință avortul, prevăzute la art. 194 alin. (1) lit. d) și, respectiv, art. 196 alin. (2) din Codul penal, precum și față de infracțiunea de întrerupere a cursului sarcinii, prevăzută la art. 201 din Codul penal.

În acest sens, menționăm și faptul că, deși potrivit Expunerii de motive, norma propusă pentru art. 202 alin. (3¹) are în vedere corelarea cu posibilitatea întreruperii voluntare a cursului sarcinii până la 14 săptămâni, această soluție legislativă nu reiese cu claritatea și precizia necesară, cu atât mai mult cu cât dispozițiile propuse sunt norme de incriminare.

Avem în vedere faptul că propusă la **pct. 2** pentru **art. 202 alin. (3¹)**, nu întrunește cerințele de claritate, accesibilitate și previzibilitate, și reprezintă o reglementare paralelă în raport cu dispozițiile **alin. (1)**, propuse la pct. 1.

Astfel, încă din debut, norma instituie o soluție imposibil de aplicat, întrucât nu se poate stabili care anume pedeapsă din cuprinsul alin. (3) al art. 202 ar fi incidentă în ipoteza avută în vedere de text. Precizăm că **alin. (3)** stabilește pedepse distincte pentru situația în care vătămarea fătului în timpul sarcinii a avut drept consecință, ulterior nașterii, vătămarea corporală a copilului și, respectiv, moartea copilului. Prin urmare, niciuna dintre ipotezele vizate de alin. (3) nu pot

fi echivalate cu cea prevăzută în textul propus pentru alin. (3¹), care se referă la situația în care fătul „moare” în timpul sarcinii.

Din acest punct de vedere, trebuie precizat și faptul că utilizarea termenului „moarte” în raport cu fătul nenăscut nu este corectă, întrucât, așa cum s-a subliniat în doctrină¹, „atâta timp cât copilul nu s-a născut viu, nu putem vorbi despre moartea acestuia”, ci despre împiedicarea instalării vieții extrauterine.

Pe de altă parte, întrucât această consecință apare deja a fi incriminată prin norma propusă pentru art. 202 alin. (1), cea propusă pentru alin. (3¹) al aceluiași articol ar institui, de fapt, o reglementare paralelă, aceeași faptă fiind prevăzută drept infracțiune în două dispoziții diferite.

Menționăm că dispoziția din textul propus pentru art. 202 alin. (3¹) referitoare la faptul că prevederile alin. (3) ar fi aplicabile, în această situație, numai dacă „moartea” fătului a survenit după împlinirea vârstei de 14 săptămâni a sarcinii conduce la situația în care ar rezulta, în lipsa oricăror precizări suplimentare, că în primele 14 săptămâni ale sarcinii fătul ar fi protejat de vătămări prin incidența incriminării prevăzute la art. 202 alin. (1), iar după aceea, prin incidența incriminării din alin. (3¹), care trimite la o normă care prevede pedepse mai blânde decât cea prevăzută la alin. (1).

O astfel de reglementare este lipsită de logică, întrucât nu există niciun motiv pentru care fapta de vătămare a fătului în timpul sarcinii care a avut drept consecință împiedicarea instalării vieții extrauterine să fie pedepsită diferit în funcție de vârsta sarcinii.

În plus, se creează probleme din punct de vedere al delimitării infracțiunii de vătămare a fătului de infracțiunea de întrerupere a cursului sarcinii, incriminată în cuprinsul art. 201 alin. (1) lit. c) din Codul penal.

*

* *

Ținând seama de cele de mai sus, reglementarea preconizată nu poate fi promovată în forma propusă prin proiect.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București

Nr. 770/17.10.2025

¹ Valerian Cioclei - Drept penal. Partea specială I, Ediția 5 - revizuită și adăugită, Editura C.H. Beck, București, 2020, p. 121.